

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ 16^{ης} ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 18^{ης} ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Ιωάννης Καραβοκύρης, Πρόεδρος, Νικόλαος Αγγελάρας, Σωτηρία Ντούνη, Μιχαήλ Ζυμής, Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη και Ευάγγελος Νταής, Αντιπρόεδροι, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Νικόλαος Μηλιώνης, Άννα Λιγωμένου, Γεώργιος Βοΐλης, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισσάβητ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Χριστίνα Ρασσιά, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Αγγελική Μαυρουδή και Βασιλική Σοφianού, Σύμβουλοι.

Οι Αντιπρόεδροι Φλωρεντία Καλδή και Ανδρονίκη Θεοδοκάτου και οι Σύμβουλοι Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Κωνσταντίνος Εφεντάκης και Δέσποινα Τζούμα απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Αγγελική Πανουτσακοπούλου αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Διονύσιος Λασκαράτος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ιωάννα Αντωνογιαννάκη, Γενική Συντονίστρια, που ασκεί και καθήκοντα αναπληρώτριας Επιτρόπου στην Υπηρεσία Επιτρόπου στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Α΄. Με την έναρξη της συνεδρίασης, ο Σύμβουλος Νικόλαος Μηλιώνης, που ορίστηκε εισηγητής από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει του άρθρου 131 παρ. 3 του π.δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ-304, Α΄), φέρει προς συζήτηση σχέδιο προεδρικού διατάγματος υπογεγραμμένο από τους Υπουργούς Αναπληρωτή Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων περί αύξησης στο τριπλάσιο του ορίου δαπανών για πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών (άρθρ. πρώτο, παρ. 2 του ν. 4152/2013), που θα υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το οποίο εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 27 παρ. 2 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247, Α΄), όπως αντικαταστάθηκε από το ταυτόριθμο άρθρο του ν. 3871/2010 (ΦΕΚ 141, Α΄), για την παροχή της απαιτούμενης από τις διατάξεις αυτές σύμφωνης γνώμης του Σώματος.

Το περιεχόμενο του σχεδίου προεδρικού διατάγματος έχει ως εξής:

**« ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.
«Τροποποίηση του αριθ. 136/2011 π.δ/τος (Α΄, 267)»**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου 27, παρ. 2 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις (Α΄ 247), όπως

αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 3871/2010 (Α' 141).

β) του άρθρου 90 του Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα (Α' 98).

2. Την αριθ. Υ48/9.7.2012 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών» Χρήστου Σταϊκούρα.

3. Τη σύμφωνη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως διατυπώθηκε στα Πρακτικά της Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομελείας του της

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

5. Την γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση των Υπουργών Αναπληρωτή Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αποφασίζουμε:

Ά ρ θ ρ ο 1

Αναπροσαρμογή χρηματικών ορίων

Τροποποιούμε το άρθρο 1 του π.δ. 136/2011 και αυξάνουμε στο τριπλάσιο τα ποσά της παραγράφου 1.α' του άρθρου 1 όσον αφορά δαπάνες για πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών (άρθρο πρώτο, παρ. Ζ, ν. 4152/2013).

Άρθρο 2**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα,

2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»

Ο Σύμβουλος Νικόλαος Μηλιώνης εισηγήθηκε τα εξής:

1. Ο καθιερωθείς με τον ν. ΑΥΟΖ'/1887 προληπτικός έλεγχος των δημόσιων δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο ρυθμίστηκε με τους αλληλοδιαδόχως ισχύσαντες νόμους (ν. 400/1914, ν. 193/1920, ν.δ. της 31.7.1926, ν.δ. 321/1969, ν. 1489/1984, ν. 1868/1989, ν. 2145/1993 και 2479/1997) και ανήχθη σε συνταγματικής περιωπής αρμοδιότητα αυτού με τα «συνταγματικά κείμενα» του 1969 και του 1973 (άρθρο 98) και για πρώτη φορά σε δημοκρατικά νομιμοποιημένο Σύνταγμα το έτος 1975 (άρθρο 98). Συγκεκριμένα, με τη συνταγματική διάταξη του άρθρου 98, όπως ισχύει μετά την

αναθεώρησή του το 2001, ορίζεται ότι: «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό (...). 2. Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ρυθμίζονται και ασκούνται, όπως νόμος ορίζει (...).».

2. Περαιτέρω, με το άρθρο 27 του ν. 3871/2010 ορίζεται ότι το άρθρο 27 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 27 “Έλεγχος Δαπανών και Εσόδων από το Ελεγκτικό Συνέδριο” 1. Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα. 2. Ο ασκούμενος από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικός έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 17 του άρθρου 282 του ν. 3852/1010 (ΦΕΚ 87 Α'), και πραγματοποιείται σε δαπάνες, το κατώτατο ύψος των οποίων προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Επίσης, ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα “Καλλικράτης”» ορίζει στην παρ. 17 άρθρο 282 υπό τον τίτλο «Γενικές Μεταβατικές Διατάξεις» ότι: «Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας, σύμφωνα με τις

διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, η εκκαθάριση, ο έλεγχος νομιμότητας και η εντολή πληρωμής των δαπανών των περιφερειών διενεργείται από τις υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), που λειτουργούν σε κάθε περιφέρεια».

3. Με βάση τις ανωτέρω εξουσιοδοτικές διατάξεις εκδόθηκε το π.δ. 136/2011 «Καθορισμός κατώτατου ύψους των δαπανών που ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο» (ΦΕΚ 267, Α'), με το εξής περιεχόμενο:

«1. α. Ο ασκούμενος από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) προληπτικός έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα επί δαπανών που υπερβαίνουν κατά χρηματικό ένταλμα τα όρια τα οποία καθορίζονται κατά κατηγορία ελεγχόμενων φορέων ως ακολούθως:

ι) Δαπάνες Κεντρικής Διοίκησης (άρθρο 1B, παρ. 4, ν. 2262/1995):

Από του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ΕΥΡΩ και άνω.

ii) Δαπάνες ΝΠΔΔ (όπου ασκείται προληπτικός έλεγχος): Από του ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ΕΥΡΩ και άνω. [Για τις δαπάνες των νοσοκομείων του ΕΣΥ από το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ΕΥΡΩ και άνω (άρθρ. 55 παρ. 1 ν. 4075/2012, ΦΕΚ Α', 89)].

iii) Δαπάνες ΟΤΑ α' βαθμού (Δήμων): Από του ποσού των πέντε χιλιάδων (5.000) ΕΥΡΩ και άνω.

iv) Δαπάνες ΟΤΑ β' βαθμού (Περιφερειών, μετά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 275 του ν. 3852/2010 [Α'87]): Από του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ΕΥΡΩ και άνω.

β. Στα ποσά της προηγούμενης παραγράφου συμπεριλαμβάνεται και ο αναλογών Φ.Π.Α.

1. α. Κατ' εξαίρεση, δαπάνες, οι οποίες απορρέουν από συμβάσεις εκτέλεσης δημόσιων έργων, μελετών ή προμηθειών και υπηρεσιών με συμβατικό προϋπολογισμό ανώτερο των ορίων της προηγούμενης παραγράφου, ελέγχονται προληπτικά, κατά την υποβολή του πρώτου λογαριασμού και μόνο, ανεξαρτήτως του ύψους αυτού. Κατά τον ίδιο τρόπο ελέγχονται και οι τυχόν παρατάσεις και ανανεώσεις των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, καθώς και οι συμπληρωματικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και έργων.

β. Ελέγχονται, επίσης προληπτικά, ανεξαρτήτως ποσού οι δαπάνες για: i) μισθοδοσία του πάσης φύσεως προσωπικού και μόνο όσον αφορά στο πρώτο χρηματικό ένταλμα, ii) πρόσθετες αμοιβές (υπερωρίες και αποζημιώσεις για κάθε αιτία) και iii) επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

3. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις δεν καταλαμβάνουν δαπάνες οι οποίες, με ειδικές διατάξεις, έχουν εξαιρεθεί από τον προληπτικό έλεγχο του Ε.Σ.

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από 1.1.2012.

Στον Υπουργό Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

4. Στην Εισηγητική Έκθεση που συνοδεύει το σχέδιο του ως άνω προεδρικού διατάγματος αναφέρεται ότι: « (...). 4. α. Με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου, παρ. Ζ' του ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» (ΦΕΚ 107, Α') προσαρμόστηκε η εθνική νομοθεσία στην Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011 «Για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές» που εκδόθηκε, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι καθυστερήσεις πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να ενισχυθεί με τον τρόπο αυτό η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων. β. Ειδικότερα, με τις ανωτέρω διατάξεις που ισχύουν αναδρομικά από τις 16.3.2013 καταργείται το π.δ. 166/2003 (Α', 138) και συντέμνεται η προθεσμία πληρωμής των δικαιούχων πιστωτών του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της περ. 2 της υποπαρ. Ζ3 (ορισμοί) κατά τις εμπορικές συναλλαγές, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει να υπερβαίνει το οριζόμενο με τις παρ. 3, 4 και 6 της υποπαρ. Ζ5 («Συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών»), χρονικό όριο των τριάντα (30) ημερών, κατά βάση. γ. Κατά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής ο δικαιούχος δικαιούται νόμιμο τόκο υπερημερίας, χωρίς να απαιτείται όχληση, εφόσον έχει εκπληρώσει τις συμβατικές και νομικές του υποχρεώσεις και δεν έχει λάβει το οφειλόμενο ποσό εμπρόθεσμα, εκτός αν ο οφειλέτης δεν ευθύνεται για την καθυστέρηση. δ. Περαιτέρω, επανακαθορίζεται ο νόμιμος τόκος υπερημερίας (υποπ. Ζ3 περ. 6) και προβλέπεται ότι ο δικαιούχος δικαιούται επιπλέον και

εφόσον ο τόκος αυτός καθίσταται απαιτητός: α) κατ' αποκοπή αποζημίωση σαράντα (40) ευρώ ως έξοδα είσπραξης και β) εύλογη αποζημίωση για σχετικά υπολειπόμενα έξοδα είσπραξης που οφείλονται στην καθυστερημένη πληρωμή (δαπάνη για αμοιβή πληρεξούσιου δικηγόρου ή οργανισμού είσπραξης οφειλών κ.λπ.) (υποπαρ. Ζ7). Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και επί δημοσίων έργων (παρ. 11 του προοιμίου της ανωτέρω Οδηγίας) τροποποιουμένων εμμέσως σχετικά των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας (ν. 366/2008, ΦΕΚ 110, Α').

5. Κατόπιν των ανωτέρω και με σκοπό την επίτευξη των πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων Γενικής Κυβέρνησης: α) ανατέθηκε, από 1.1.2014 και εφεξής, η εξόφληση των εκδοθέντων από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού ελέγχου χρηματικών ενταλμάτων στις Υπηρεσίες αυτές (άρθρο 28 ν. 4151/2013, ΦΕΚ 103, Α'), β) με την αριθ. 2/49018/0004/20.5.2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1224, Β'), τροποποιήθηκε το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (αριθ. 2/67911/0004/3.12.2004, ΚΥΑ, ΦΕΚ 1854, Β'), που αφορούσε στην προθεσμία έκδοσης των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων, η οποία ορίστηκε εφεξής σε είκοσι (20) ημέρες από την προέλευση στην οικεία Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου των προβλεπόμενων δικαιολογητικών και γ) με την αριθ. 2/55820/ΔΠΓΚ/11.6.2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ορίστηκε στο 100% το ποσοστό διάθεσης των πιστώσεων του προϋπολογισμού τρέχοντος έτους, που αφορούν σε προμήθειες, οι οποίες έχουν ενταχθεί (μέρος ή το σύνολο) στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών.

6.α. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η έκδοση του συνημμένου διατάγματος, με το οποίο αναπροσαρμόζονται τα χρηματικά όρια

των δαπανών, που αφορούν εμπορικές συναλλαγές, πέραν των οποίων το Ε.Σ. διενεργεί προληπτικό έλεγχο, προκειμένου να αποφευχθούν καθυστερήσεις στις πληρωμές των συναλλαγών αυτών και να αποτραπεί η συνεπακόλουθη επιβολή των προβλεπόμενων από την Οδηγία 2011/7/ΕΚ ποινών (τόκων υπερημερίας, εξόδων είσπραξης κ.λπ.). β. Περαιτέρω, με την αναπροσαρμογή των χρηματικών ορίων θα: ι) επιτευχθεί εξοικονόμηση πόρων και προσωπικού, προς όφελος του κατασταλτικού ελέγχου, περιορισμός της γραφειοκρατίας, καθώς και άρση τυχόν επικαλύψεων ελεγκτικών αρμοδιοτήτων. (...)).

5. Με δεδομένη την οριζόμενη από τον ως άνω νόμο τριακονθήμερη προθεσμία, εκδόθηκε η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αριθ. 2/49018/0004/2013-ΦΕΚ Β/1224/20.5.2013 «Τροποποίηση της αριθ. 2/67911/3.12.2004 κοινής υπουργικής απόφασης (Β', 1854)» με το εξής περιεχόμενο: «1. Τροποποιούμε και συμπληρώνουμε την αριθ. 2/67911/0004/3.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 1854) περί ορισμού διαφορετικής προθεσμίας για τη διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής/Γ.Λ.Κράτους, με την προσθήκη περίπτωσης 5^α, ως εξής: «α/α Περίπτωση εξαίρεσης: 5.α. Έκδοση χρηματικών ενταλμάτων από τις Υ.Δ.Ε. για πληρωμή δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών του Δημοσίου (προμήθειες, παροχή υπηρεσιών, δημόσια έργα κ.λπ.). Προθεσμία: 20 ημέρες από την ημερομηνία περιέλευσης στην Υ.Δ.Ε. των απαιτούμενων

δικαιολογητικών. Ειδικοί λόγοι: Έλεγχος πλήθους δικαιολογητικών και διαδικασιών που προβλέπονται για τη νόμιμη υλοποίηση του αντικειμένου της συναλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη την Οδηγία 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011. 2. (...)).

6. Με βάση τα ανωτέρω, το προτεινόμενο από το Υπουργείο Οικονομικών σχέδιο προεδρικού διατάγματος που αποσκοπεί στην αναπροσαρμογή των χρηματικών ορίων των δαπανών που αφορούν σε εμπορικές συναλλαγές, πέραν των οποίων το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί τον συνταγματικά κατοχυρωμένο προληπτικό έλεγχο των δαπανών αυτών, με σκοπό, όπως αναφέρεται στην προαναφερόμενη εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το ανωτέρω σχέδιο προεδρικού διατάγματος, να αποφευχθούν καθυστερήσεις στις πληρωμές των συναλλαγών αυτών και να αποτραπεί η συνεπακόλουθη επιβολή των προβλεπόμενων από την Οδηγία 2011/7/ΕΚ ποινών (τόκων υπερημερίας, εξόδων είσπραξης κ.λπ.). Επίσης, επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, σύμφωνα πάντα με την προαναφερθείσα εισηγητική έκθεση, με την αναπροσαρμογή των χρηματικών ορίων να διασφαλιστεί η ταχύτερη ρευστότητα της αγοράς, λόγω της μείωσης του χρόνου πληρωμής των πιστωτών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Παρατηρείται ότι με τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις επιχειρείται να αποδοθούν τυχόν καθυστερήσεις στις πληρωμές των εμπορικών συναλλαγών και δυσλειτουργίες της αγοράς στη διενέργεια από το Ελεγκτικό Συνέδριο της αρμοδιότητάς του άσκησης προληπτικού ελέγχου των δαπανών των δημόσιων αρχών, που αφορούν στις συναλλαγές αυτές, εφόσον τονίζεται ότι με τη αύξηση των χρηματικών ορίων και κατά αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του

προληπτικού ελέγχου, θα υπάρξει επιτάχυνση στη λειτουργία της αγοράς. Όμως, όπως προκύπτει από τα σχετικά στατιστικά στοιχεία που διαθέτει το Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά την εφαρμογή του π.δ. 136/2011, το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου το 80%) των υποβαλλόμενων προς θεώρηση στις Υπηρεσίες Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενταλμάτων, δεν παραμένουν για προληπτικό έλεγχο στις Υπηρεσίες αυτές άνω του ορίου των δέκα (10) ημερών, που έχει έμμεσα τεθεί για τη διεκπεραίωση του προληπτικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, από την προαναφερόμενη 2/49018/0004/20.5.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης, δεδομένου ότι από το όριο των τριάντα ημερών προθεσμίας πληρωμής που θέτουν οι διατάξεις της παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του νόμου 4152/2013, πέραν του οποίου ο δανειστής δικαιούται τόκου υπερημερίας, είκοσι (20) ημέρες έχουν διατεθεί για την έκδοση από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου των οικείων χρηματικών ενταλμάτων και τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η ανωτέρω άνιση χρονική κατανομή, από την προαναφερθείσα κοινή υπουργική απόφαση, μεταξύ Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου και Ελεγκτικού Συνεδρίου, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, η οποία δεν προκύπτει από ανάλογη νομοθετική εξουσιοδότηση, οδηγεί σε συμπίεση του χρόνου που διατίθεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την άσκηση συνταγματικά κατοχυρωμένης αρμοδιότητάς του, εν αντιθέσει με τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου, για τις οποίες έχει διατεθεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, για την άσκηση του εσωτερικού ελέγχου που ασκούν, ο οποίος δεν είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος. Όπως έχει γίνει δεκτό (Ελ.Συν. πρακτ.

Ολομ. 23^{ης} Γεν.Συν./21.10.2011, θέμα Γ', σκέψη 4), για τη διενέργεια προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι συνταγματικώς δυνατόν με διάταξη νόμου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 εδάφιο β' του άρθρου 98 του Συντάγματος, να τίθενται κατώτατα όρια σε κατηγορίες δαπανών, όπου τούτο είναι εφικτό, με ταυτόχρονη διατήρηση του ελέγχου χωρίς κατώτατο όριο για άλλες κατηγορίες δαπανών, με την προϋπόθεση ότι τα τιθέμενα όρια με το υπό έκδοση προεδρικό διάταγμα θα είναι τέτοιου ύψους που δεν θα αίρεται κατ' ουσίαν η συνταγματική του αρμοδιότητα. Όμως, διατάξεις που θέτουν υψηλά όρια σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών και παράλληλα θεσπίζουν ιδιαίτερα σύντομο χρόνο για τη διενέργεια του συνταγματικά κατοχυρωμένου προληπτικού ελέγχου δαπανών αυτών, καθιστούν το τιθέμενο ποσοτικό χρονικό κριτήριο άμεσα και απόλυτα ποιοτικό, με αποτέλεσμα ο σύντομος αυτός χρόνος να αποστερεί στην πραγματικότητα την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής από το Ελεγκτικό Συνέδριο (πρβλ. ΣτΕ πρακτ. Ολομ. 15/2006). Εν πάση περιπτώσει, κάθε μείωση της ύλης μιας αρμοδιότητας με δηλούμενο σκοπό την απελευθέρωση του χρόνου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διενέργεια άλλου είδους ελέγχων, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη λήψη θετικών νομοθετικών μέτρων που να θεσπίζουν τους ελέγχους αυτούς (π.χ. η επέκταση του προσυμβατικού ελέγχου των σχεδίων συμβάσεων προμηθειών, δημόσιων έργων και υπηρεσιών). Για τους λόγους αυτούς εισηγούμαι η Ολομέλεια να μην παράσχει την απαιτούμενη σύμφωνη γνώμη της για την έκδοση του προταθέντος σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

Ο Σύμβουλος Γεώργιος Βοΐλης διατύπωσε την ακόλουθη ειδικότερη γνώμη: Οι ρυθμίσεις του υπό κρίση σχεδίου προεδρικού διατάγματος, με τις οποίες σκοπείται ο περιορισμός του, υπό των οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ασκουμένου προληπτικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ., προσκρούουν στο άρθρο 98 παρ. 1α του Συντάγματος με την οποία κατοχυρώνεται ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών των ανωτέρω φορέων. Η διάταξη αυτή, όπως έχει ερμηνευθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέχρι σήμερα (βλ. Πρακτ. Ολ. Ε.Σ. της 20^{ης} Γεν. Συν. 30.5.1979 και της 23^{ης} Γεν. Συν. της 11.9.2003) κατοχυρώνει τον προληπτικό έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ενώ η παρ. 1γ του ίδιου άρθρου του Συντάγματος κατοχυρώνει τον κατασταλτικό έλεγχο των ιδίων δαπανών. Παρέπεται εξ αυτών ότι και οι δύο μορφές ελέγχου των δαπανών ήτοι προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, καθιερούμενες με δύο διαφορετικές αλλά σχεδόν ομοίου περιεχομένου συνταγματικές διατάξεις, έχουν την ίδια συνταγματική κατοχύρωση και δεν μπορεί ο κοινός νομοθέτης να τους περιορίσει -πράγμα που ουσιαστικά οδηγεί στην μερική κατάργησή τους παρά μόνον είτε να τους διευρύνει είτε να τους οριοθετήσει, καθορίζοντας τρόπο και ειδικότερους όρους άσκησής τους. Διαφορετική ερμηνεία των συνταγματικών διατάξεων του άρθρου 98 που εξουσιοδοτούν τον κοινό νομοθέτη να μπορεί με νόμο να παρεμβαίνει στα ζητήματα του ασκουμένου από το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχου και των αρμοδιοτήτων αυτού με αναγνώριση της δυνατότητάς του για επιβολή περιορισμών έστω και ποσοτικών ως προς τις ελεγχόμενες δαπάνες θα ισοδυναμούν με ουσιαστική κατάργηση των αρμοδιοτήτων αυτού, πράγμα που

θα ήταν αντίθετο με το γράμμα και το πνεύμα του Συνταγματικού νομοθέτη που δεν θα ήθελε σε καμία περίπτωση η όντως συνταγματικώς επιτρεπτή και θεμιτή ρυθμιστική αρμοδιότητα του κοινού νομοθέτη να εξικνεύεται μέχρι ουσιαστικού περιορισμού των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της εξ αυτού του λόγου αποδυνάμωσής του. Η θέσπιση δε ορίων δαπανών πέραν των οποίων θα ασκείται ο προληπτικός έλεγχος αυτών από το Ελεγκτικό Συνέδριο όπως προβλέπεται στις υπό κρίση διατάξεις δεν ενδείκνυται σε κάθε περίπτωση διότι ανοίγει δια της μεθόδου της κατατμήσεως των δαπανών και την πληρωμή τους με περισσότερα χρηματικά εντάλματα ποσού όμως κάτω του σχετικού ορίου, πεδίο αποφυγής του προληπτικού ελέγχου και καταστρατήγησης των σχετικών περί αυτού διατάξεων καθιστάμενος με αυτόν τον τρόπο, αναποτελεσματικός.

Μειοψήφησαν οι Αντιπρόεδροι Σωτηρία Ντούνη και Μιχαήλ Ζυμής και οι Σύμβουλοι Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Γεωργία Μαραγκού, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισσάβητ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης και Βιργινία Σκεύη, οι οποίοι διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη: Όπως έχει γίνει δεκτό με τα Πρακτικά της 23^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2011, ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος κατοχυρώνεται στο άρθρο 98 του Συντάγματος, μπορεί να μην καταλαμβάνει το σύνολο των δημόσιων δαπανών. Είναι, επομένως, συνταγματικώς ανεκτή, με διάταξη νόμου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 εδάφιο β' του

άρθρου 98 του Συντάγματος, είτε η εξαίρεση κατηγοριών δαπανών από τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως συμβαίνει με τις δαπάνες που εντέλλονται με μισθοδοτικές καταστάσεις ή άλλους, πλην των χρηματικών ενταλμάτων, τίτλους πληρωμής και αφορούν σε πάγιες και σταθερές δαπάνες (μισθούς και συντάξεις δημόσιων υπαλλήλων) είτε η θέσπιση κατώτατων ορίων ως προς τις εντελλόμενες με χρηματικά εντάλματα δαπάνες, εφόσον με τη θέσπιση αυτών των ορίων δεν αναιρείται κατ' ουσίαν ούτε περιορίζεται υπέρμετρα η ανωτέρω αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με το σχέδιο του προεδρικού διατάγματος, το οποίο φέρεται προς συζήτηση ενώπιον της Ολομέλειας, τριπλασιάζεται το κατώτατο όριο, όπως αυτό ορίστηκε με την παράγραφο 1.α' του άρθρου 1 του π.δ/τος 136/2011, για την άσκηση του προληπτικού ελέγχου σε δαπάνες που αφορούν πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών. Κατόπιν αυτού, το όριο κάτω από το οποίο, για τις προαναφερόμενες δαπάνες, δεν θα ασκείται ο προληπτικός έλεγχος, ανέρχεται κατά χρηματικό ένταλμα για τις δαπάνες Κεντρικής Διοίκησης (άρθρο 1B, παρ. 4, ν. 2262/1995) σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ, για τις δαπάνες ΝΠΔΔ (όπου ασκείται προληπτικός έλεγχος), σε τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ειδικά για τις δαπάνες των νοσοκομείων του ΕΣΥ σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, για τις δαπάνες ΟΤΑ α' βαθμού (Δήμων) σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ και για τις δαπάνες ΟΤΑ β' βαθμού (Περιφερειών, μετά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 275 του ν. 3852/2010, Α' 87) σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ. Η κατά τα ανωτέρω αύξηση των κατώτατων ορίων, επί της οποίας και μόνο σύμφωνα με το

άρθρο 27 παρ. 2 του ν. 3871/2010 ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας, ανερχόμενη στα προαναφερόμενα ποσά, περιορίζει μεν τον ασκούμενο από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικό έλεγχο, πλην όμως δεν υπερβαίνει τα εύλογα όρια ώστε να αναιρείται από μόνο το λόγο αυτό η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητά του, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι αναφέρεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών και ότι παραμένουν σε ισχύ οι εξαιρέσεις του άρθρου 2 του π.δ/τος 136/2011, οι οποίες προβλέπουν τον προληπτικό έλεγχο ανεξαρτήτως ποσού στις αναφερόμενες σ' αυτό κατηγορίες δαπανών.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, και με τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, η Ολομέλεια έκανε δεκτή την εισήγηση του Συμβούλου Νικολάου Μηλιώνη και δεν παρέχει την απαιτούμενη σύμφωνη γνώμη της για την έκδοση του προταθέντος σχεδίου προεδρικού διατάγματος.

Β'.

.....

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ